

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt.
Félévre 1 „
Három hónap 50 kr.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelek).

A kiállítás megalkotói.

DÁNIEL ERNŐ

kereskedelmi miniszter, a kiállítás elnöke.

Sokat ismerünk már azokból a szép alkotásokból, a melyeket a világ méltó bámulatára s dicsőségünkre magyar ész, magyar szorgalom és magyar munka halmozott össze, a tündérekertté varázsolt városligetben. Ideje, hogy megemlékezzünk azokról is, kik a kiállítási munkálatoknak vezetői voltak s a kik tevékenységének a kiállítás sikereiből méltán rész tulajdonítható. Ezek között áll mindenekelőtt *Dániel Ernő* kereskedelemügyi m. kir. miniszter, mint a kiállítás elnöke. Eredetileg a Baross Gábor ihletéséből eredt a kiállítás eszméje, majd Lukács Béla volt kereskedelemügyi miniszter komoly törekvése mellett közeledett a megvalósulás felé, de a sors úgy akarta, hogy az elődök szép eszméje, nemes törekvése s a megvalósítás nagy feladata a *Dániel Ernő* vállaira háramolják, kit, midőn a legmagasabb bizalom a ministeri székbe emelt, ezzel együtt hivatalából kifolyólag a kiállítás elnökévé lett. A kiállításnak sikerei bizonyítják, hogy *Dániel Ernő* a reá átszármazott kötelességnek eleget tett és a nagy odaadást s buzgalmat feltételező, örökölt

feladatot lelkiismeretesen végrehajtotta. *Dániel Ernő* született Eleméren (Torontál m.) 1843. május 3-án. Jogi pályára képezte magát s rövid ideig ügyvédi gyakorlatot folytatott, azonban a tehetséges ifjút már 1865-ben Torontál vármegye tiszteletbeli aljegyzőjévé választották meg s ez életpályájának a közélet terén való működésfelé nyitott irányt. 1867-ben szolgabíróvá lett s rá 3 évre a béga-szent-györgyi kerület a munkás és tehetséges fiatal embert képviselőjévé választotta meg Deák-párti programmal. Ettől kezdődik a *Dániel Ernő* parlamenti szereplése. Mindig a komoly és kitartó munka embere volt; főként közgazdasági és pénzügyi kérdésekkel foglalkozott s ezen a téren tekintélynek tartották. A közel multban sűrűen egymásután következett kormányváltások nehéz idejében a királyi bizalom őt emelte a ministeri székbe, mint sokoldalú tevékenységéről ismert

Dániel Ernő.

s tiszteletnek örvendő férfiut, aki azóta a kereskedelmi tárca ügykörét buzgalommal tölti be s most a kiállítás megalkotása körül végzett odaadó tevékenységével osztatlan elismerésünket érdemelte ki.

Zavaros világ.

A nyár melegével nyomasztó csend párosul, melyet csak itt-ott zavarnak meg a história éberszemű öreinek találgatásai. Mintha nem történnék semmi sem. Politikusok, államférfiak pihennek most csendes nyári üdülőhelyeken; — a felsők tízezre elmenekült a fővárosból hűvösebb vidékekre; — a hivatalnok kimerülten huzza igáját, a gazda az aratás munkái között hullajtja verejtékét: az ébren maradt figyelem a kiállítás felé összpontosul, ami ott történik, az a napnak a legnagyobb eseménye. A politikai élet hullámvéréseit takart medrében nem vizsgálhatjuk, csak titkos lökéseiről érezzük, hogy valami készülöben van. Hisz mindenki tudja, hogy ez a látszólagos nyugalom csak álarcza a lázas előkészüldéseknek, amelyek nem a nyílt színpadon, hanem a kulisszák mögött folynak le. Most végeztetik el látogatóba járó koronás fők és csendben egyezkedő államférfiak között a mi legközelebbi jövőnk sorsa; — vajjon mit láthatunk abból előre?!

A bécsi egyezkedésről a legzavarosabb hírek jutnak hozzánk, ezekből annyit mégis tisztán látunk, hogy az osztráknak magas kvóta kell, amit mi kárunk nélkül el nem viselhetünk. A Bánffy-kormány, ha a kvóta követeléssel áll elő, a saját pártjában megbukik. Mit tegyen tehát? A nyári pihenés alatt aknautakon korteskedik, hogy felfrissítse pártját új honatyákkal, akiknek engedelmességére minden körülmények között számíthat. Ha ez sikerül neki, akkor sirva nézhetünk a jövő évtized elé. De nehogy az ellenzékiek ellentevékenységet fejtsenek ki, szerte híresztelik a bécsi lapok, hogy a Bánffy-kabinet bukása több mint bizonyos. Ki hisz ennek. Hiszen Bánffy kedves embere Bécsnek s a 35%-os kvótamelésre is kezet adott. Ez a híresztelés tehát hadi cselhez hasonlít legjobban, hogy az ellenzék fegyverét pihentesse. De adjunk hitelt a kormányválság hírének. Mit jelentene ez? Vagy azt, hogy a Bánffy-kormányt gyengének tartják arra, hogy a kvótafelemelést a parlamenttel megszavaztassa, azért erősebb legényt keresnek a kormány élére. Vagy pedig azt, hogy alkotmányos uralkodónk látván, miszerint békésen meg nem alkudhatunk, a 35%-os kvótára lekötött Bánffy helyett olyan férfit állít a kormány élére, akivel Bécs az egyezkedést újból kezdheti.

Akár melyik feltevés felel is meg a valóságnak, mindenképen figyelmeztetve vagyunk arra, hogy mindent elkövessünk, amit csak alkotmányos fegyverekkel elkövetni lehet, hogy a jövő parlamentbe igaz érdekeinket megértő képviselők kerüljenek.

Ma már az összes politikai körök elismerik, hogy a közigazgatási kérdéseknek kell Magyarország politikáját irányítaniok. Rajtunk a sor, hogy azoknak juttassunk többséget, akik a mező-

gazdaságnak s az erre támaszkodó nép millióinak szükségét megértsek. S erre igyekeznünk kell küzdelem árán is.

Aldatlan munka ugyan a korteskedés, mert elvonja a dologtól a kezet s megzavarja a békét: ám a jelszót a kormány adta meg. Mert csak egy szavába került volna kijelenteni, hogy ez évben nem rendel el új választást. Ezt nem tette, sem igent sem nemet nem mondott, hogy e kétes helyzetben maga annál inkább cselekedhessen. Pedig soha nagyobb szükség arra nem volt, mint most, hogy a nép tiszta és helyes meggyőződése szerint válaszssa meg az ő embereit. Körül be van borulva a láthatár, nemcsak itt a haza égboltján belül, hanem a peremen túl is. Zavaros a külpolitikai helyzet is, zivatár van készülöben. Az orosz barátokozik a francziával, szervezi hátunk mögött a délszláv csapatokat; jó királyunk Romániába készül s köztudomás szerint ennek a látogatásnak az a célja, hogy Romániát a hármasszövetségnek megnyerje. Komoly készülödések ezek mind, csak egy jeltűz kell és az egész Európa lángba borul. Isten őrizzen attól minket, hogy e nehéz napok közepette olyan gyenge kezek rángassák ijedten a kormány gyeplőjét, amelyek Ausztriával, a jó baráttal szemben sem tudják megvédeni érdekeinket.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A király romániai utja. Ő felsége legközelebb meglátogatja Károly román királyt. Királyunkat — kinek látogatása célját már ismertettük — ez alkalommal nagy ünnepélyességgel készülnek fogadni, hogy ezáltal a román nép lelkes rokonszenvét kimutassák. A bukaresti osztrák-magyar segélyegyesület, a honfiktársak egyesület, továbbá a magyar társulat képviselői, Aehrenthal báró osztrák-magyar követ és Goracuchi lovag főkonzul részvétele mellett értekezletet tartottak a napokban és elhatározták, hogy a királylátogatás emlékére egy alapítványt tesznek. E tervet két év alatt fogják megvalósítani és felkérlik a királyt, hogy vállalja el az alapítvány védnökségét. Az alapítványt Ferencz Józsefről nevezik el. Hír szerint a román király annak az óhajának adott kifejezést, hogy királyunk fogadtatásában a konzervatív párt is részt vegyen s ez által eléressék az a cél, hogy az ünnep ne csak egy párt, de az egész Románia műve legyen.

Kormányválság. A napokban komoly híre kelt, hogy a Bánffy-kormány bukása elvégzett dolog, sőt mint leendő miniszterelnököt gróf Szapáry Gyulát, a kilépettek vezérét is emlegették. E hírből semmi meglepő nincsen, mert mindenki meg van róla győződve, hogy a kormányválság-

nak előbb-utóbb be kell következnie. Csakhogy mégis jobb kötve hinni az ilyen előleges gyászjelentéseknek, amelyeket legtöbbször csak taktikából bocsátanak a nyilvánosság elé, hogy [a halottnak hitt ember annál zavartalanabban dolgozhassék. Annyi életet még őszintén kívánunk a Bánffy-kormányának, hogy ideje legyen a legközelebbi parlamenti ülészakot bevárni, hogy ott a kiegyezés kérdésében a magyar közvélemény állítsa ki az ő igazi gyászjelentését.

Uralkodók találkozása. A krétai felzúdulás ürügyet szolgáltatván az európai nagyhatalmaknak a beavatkozásra, úgy látszik megeleveníti azt a kényes kérdést, amelyet a keleti kérdés neve alatt ismerünk. Koronás fők jönnek immár össze tanácskozásra, hogy a balkáni félsziget ügyeire nézve megállapodjanak. Lehet, hogy e találkozásukat a béke megerősítése helyett hadüzenet fogja követni, melyre a fél Európa lángba gyul. De haladjunk a krónika során. Néhány hét múlva Sándor szerb király újra találkozni fog Nikitával és mindketten értekeznek Ferdinánd bolgár fejedelemmel. II. Miklós császár Bécsben lesz nem-sokára, a hol a Ferencz József császár és királylyal való megbeszélés fő tárgyát a Balkán-félsziget ügyei fogják képezni. Végre Ferencz József szeptemberben Károly román királyt fogja meglátogatni, s a mint itt mondják, azért, hogy Romániát szorosan lekösse a hármas szövetséghez. Az orosz diplomaták szerint az említett látogatások együttvéve bizonyítják, hogy jelenleg a török birodalom és a Balkánországok fontos és nagy horderejű tervek tárgyát képezik. Különösen feltűnt itt, hogy Bécsben nagy erőfeszítéssel létrehozták a kibékülést Románia és Görögország közt, hogy Romániát az osztrák-magyar monarchia magának igyekszik megnyerni. Ezt Ausztria-Magyarország részéről feleletnek tekintik azon aknamunkára, melyet Oroszország folytat oly czélből, hogy Szerbiát, Bulgáriát és Montenegrót egyesítse. Oroszország ugyanis egy 300.000 szuronyból álló délszláv csoportot akar alakítani, mely egészen az ő kezében legyen; ezzel szemben Bécsben egy másik hasonlóképen 300.000 szuronyra tehető görög-román csoportot alakítanak, mely a monarchia hatása alatt fog állni. Mindezen jelek arra mutatnak, hogy Oroszország és Ausztria-Magyarország közt egy komoly játék veszi kezdetét, a mely nagyszerű összecsapásra fog vezetni, ha csak a császár útja Bécsben s az ez alkalommal találkozása királyunkkal és Goluchowski-val, nem eredményez oly megállapodást, mely a békét újra hosszabb időre biztosítja. Hogy a román király a hármas-szövetség barátja, az valóban nem titok; más kérdés, vajjon esetleg a román nép épen úgy lelkesülne-e a magyarokkal való szövetségért, mint Károly király. Mindenesetre okunk van felsóhajtani, hogy őrizze meg a jó Isten egy háboru rémségeitől a mi magyar hazánkat!

MI UJSÁG?

A király az őszi hadgyakorlatokon. Az őszi hadgyakorlatok alkalmával, ő felsége szeptember 19-ikén érkezik Csáktornyára. Innen azonnal Zala-Ujvárra megy és gróf Festetics Jenő kastélyában száll meg, ahol öt napig fog lakni. A kastélyt emiatt egészen újból rendezték be. A királylyal együtt Ottó főherceg, továbbá Rajner és József főherczegek is Csáktornyán fognak lakni.

József főherczeg mint tüzoltó. A József főherczeg főparancsnoksága alatt álló aicsuthi tüzoltóság öt szerrel és huszonöt emberrel vesz részt az augusztus 15-diki országos tüzoltóversenyen. A szerek elé az aicsuthi főherczegi istállók legjobb lovait fogják s egy gépet lóháton ülő tüzoltó fog vontatni. Az országos tüzoltóverseny iránt általában igen élénk az érdeklődés s részvételüket már is bejelentették az érsekújvári, szabadkai, székesfejérvári, nyiregyházi, miskolci, egri és gödöllői tüzoltótörszökegek.

Tompa Mihály szobra. Tompa Mihálynak, a virágregék költőjének szobra készen, megmintázva áll a Holló Barnabás várbazári szobrász műtermében. A szobrot, amely a költőt álló alakban s a virágregék költésébe elmerülten ábrázolja, csak a tél folyamán öntik bronzba. Akkorra remélik ugyanis, hogy befolyik az az összeg, mely a szobor felállítására még szükséges. A leleplezés Rimaszombaton, a költő szülővárosában, a jövő tavaszon lesz nagy ünnepelességek közt.

A hadügyminiszter és a gazdák. Nagyonfontosságú az a határozat, melyet a közös hadügyi miniszter a magyar földmivelésügyi miniszter megkeresésére legutóbb hozott, és a melylyel az időelőtti tartós szabadságolás kedvezményében mindazokat a földmiveléssel foglalkozó gazdafiukat részesíti, a kik földmives- vagy vinczellériskolákban, szaktanfolyamokon tanultak, vagy tanulni akarnak. A hadügyi miniszter e rendelkezése mindenkit ki fog elégiteni, mert a kedvezmény kiterjed azokra a földmivesfiukra is, a kik a földmives- és vinczellériskolákat már végezték és nem haza mennek gazdálkodni; de azok is részesülnek e kedvezményben, a kik ezen iskolákat még nem végezték el, hanem besoroztatásuk előtt vagy tényleges szolgálatuk alatt vétetik föl magukat.

A Bodrogköz veszedelme. Bodrogközön tavasz óta oly sűrűek a tüzek, hogy az egész környék lakosságát óriási félelem fogta el. Majdnem minden napra esik egy tűz, amely valamely viruló község számos házat hamvasztja el. Egymásután pusztított most legutóbb nagy tűz Leleszen, Nagy-Rogvágyon, Kis-Tárkányon, de legnagyobb volt a veszedelem Királyhelmezen, ahol a napokban kétszer egymásután gyújtották fel a várost, aminek következtében ötven épület, a melléképületekkel együtt, elhamvadt. A

lakosságot oly nagymérvű félelem fogta el, hogy számosan a pincékbe vonultak. Sokan éjjel-nappal ébren vannak és lesik a gyujtogatókat, mert az ismeretlen tettesek fenyegető levelekben előre jelezték a tüzeket és még több gyujtogatással fenyegetőznek. Az egész vidék esendősége összpontosítva van a gyujtogatók kézrekerítésére.

A debreczeni csata emléke. A szabadságharcz egyik utolsó ütközete volt a debreczeni csata 1849. augusztus 2-án, a mikor a meglepett magyar hadsereg 7500 katonája Nagy Sándor József tábornok alatt Paskievics orosz fővezér 50.000 főnyi hadserege ellen volt kénytelen harcolni. Az ütközet rövid és véres volt. A magyar hadtest 2000 ember elvesztése után visszavonult, de az oroszokban is nagy kárt tettek hős huszáraink. Ennek a esatának az emlékét mint minden évben, most is meggyászolják a debreczeniek. A gyászünnepet a kollégium ifjusága rendezi. Mozgalmat indítottak most Debreczenben az iránt is, hogy a város által kezelt hatezer forintos csata-emlék-alapból a kollégium előtt való téren egy nagyobb emléket állítson föl s a mostani szerényebb emléket (egy haldokló orosz-lán) pedig a honvédtemetőben helyeztesse el.

Babonás község. Nem mindennapi pört indítottak Eszes István lelkész ellen. Nagykanizsai hívői ugyanis beperelték, mert a legutóbbi nagy jégvihar előtt nem harangoztatott. Ennek tulajdonítják most a község derék lakói, hogy a határt elverte a jég. Az érdekes ügyben előreláthatólag felmentik a bevádolt lelkészt, mert a büntető törvénykönyvben tudvalevőleg ilyen furesa esetre vonatkozólag nincsen paragrafus.

Kirabolt jegyző. Bárdy Kálmán soborsini jegyzőt Budapestre utaztában mindenétől megfosztotta egy utazó zsebmetező. Szolnok körül elaludt s mikor Budapest közelében fölébredt, arra a szomorú tapasztalatra jutott, hogy hiányzik az aranyórája, láncza és pénztárczája, amelyben mintegy kétszáz forint volt. Panaszt tett a rendőrségnél, amely nyomozást indított.

Ki mint vet, úgy arat. Furesa esetről beszéltek most a debreczeniek. A történet egyik hőse egy debreczeni fiakkeres, aki megszöktette annak a koresmárosnak a feleségét, akinek évek óta hűséges törzsvendége volt. A fiakkeres, aki már nős ember volt, nemcsak az asszonyt vitte magával, hanem annak négy gyermekét is, akik közül a legidősebb már nyolcz éves elmúlt. Mikor üresen hagyták a fészket, a férj nem volt a városban és csak az asztalon talált levél nyitotta fel szemét. Az asszony azt írta benne, hogy ne várja vissza, mert ő soha sem jő feléje Debreczennek. A szökevények utavalóval is ellátták magukat. Az asszony férje 600 frtos takarékpénztári könyvecskéjét váltotta be, a bérkocsis pedig kocsiját és lovait tette pénzzé. Érdekes, hogy a hűtlen asszonyt ezelőtt 13 évvel a koresmáros is, aki szegény, de esinos ezivis le-

gény volt, úgy szöktette meg szülei házatól, egy becsületes öreg zsidó koresmárostól és úgy keltek össze a szülők ellenzése daczára, hogy a leány kikeresztelkedett. A szökevények, akiket a férj körtöt, állítólag Budapest felé vették utjokat.

Nagy robbanás Pécsen. Óriási szerencsétlenség tartotta izgalomban a mult héten Pécs város lakosságát. A városház egyik boltjában, melyet Köszl János füszerkereskedő bérelt, július 30-án délelőtt fél 9 órakor vigyázatlanságból az ott felhalmazott rakéta és lőpor felrobbant. A városháza előtt van a sűrűn látogatott hetipiac, melynek népe a borzasztó katasztrófára ijedten iparkodott menekülni. A robbanás által keletkezett légnyomás a városháza előtt felállított vásáros bódékat, állványokat szerte szórta, az üzletből hatalmas füstoszlopok törtek elő s a sebesültek jajveszékése és hörgése töltötte be a levegőt. Több mint kétszáz sebesültje és öt halottja van a robbanásnak. Mint kiderült, a szerencsétlenség oka az volt, hogy Köszl Wertheim szekrényében nagyobb mennyiségű puskaport tartott, amely egy véletlenül odapattant szikrától kigyuladt. A könnyelmű kereskedő maga is élet-halál között fekszik.

Tűz a vásárcsarnokban. A budapesti Vámház-köruti vásárcsarnoknak most felépült gyönyörű épületében a mult héten hatalmas tűz pusztított. A tüzet, melyet a tetőzeten dolgozó bádogos legények vigyázatlansága okozott, csak több órai munka után sikerült eloltani. A kár mintegy 60,000 forint.

Megmentette a falut. Nagy szélvihar dühöngött a minap Gyomán (Békés m.) is s ebben a zivataros időben egyetlen ember rettenthetetlen bátorsága mentette meg a községet az enyészettől. A templom tornyán dolgozó bádogosok ugyanis lesietve a vihar elől a magasból, fenhagyták teli zsarátnokkal a kis kályhát, melytől a torony hamar tüzet fogott s a tető égni kezdett. Az egész falut enyészet fenyegette, mert ha a tűz csak kissé is erőre kap, a viharban leég okvetlen a falu. Ekkor Fazekas tüzoltó-parancsnok elszántan felmászott a toronyra s élete kockáztatásával eloltotta idejében a tüzet, megmentve így a pusztulástól a falut.

Halálos esés a toronyról. Szent-Márton községben (Temes m.) két derék iparos borzasztó halállal mult ki. Sztraki Frigyes temesvárt bádogosmester ugyanis elvállalta az ottani torony fedelének a kijavítását s miután az állvány elkészült s egy lajtorja a földél párkányához hozzá volt erősítve, sógorával, Wog Péter bádogossal, megkezdte a munkát. Fölmásztak szerencsésen az állványra s följutottak volt a létra legfelsőbb fokaira, midőn Sztraki hirtelen elvesztette az egyensúlyt s lezuhant, magával rántva szerencsétlen sógorát is a mélységbe. Az állvány a két lezuhanó test sulya alatt összetört s mindketten 34 méter magasból a földre zuhantak, ahol Wog Péter épen e templomajtó előtt borzasztóan eltorzulva holtan bukkott a küszöbre, míg Sztraki, kinek

mindkét lába eltört és súlyos belső zuzódásokat szenvedett, fél óra mulva rettentő kinok közt halt meg. Sztraki fiatal nőt és két kis gyermeket hagy hátra.

Apagyilkos leány. Durádon (Szepes m.) a Lingsch házaspár örökös perpatvarban élt egymás közt, amely nem ritkán heves összekocczanásokra is adott alkalmat. Így történt ez jul. 27-én is. Midőn a férj részegen hazatért a korezmából, a különben is folyton házsártoskodó asszony ismét belekötött férjébe, iszákossága miatt szemrehányásokkal illette. Ez a férfit annyira dühbe hozta, hogy fölkapott egy baltát és felesége felé rohant, hogy agyonsujtsa. A válságos pillanatban Amália nevű 17 éves leányuk hirtelen közbevetette magát és a baltát atyja kezéből kiesavarta s oly súlyos csapást mért annak fejére, hogy vértől elboritva, összerogyott. A halálasujtott Lingsch János másnap nehéz sérülésébe belehalt; a gyilkos leányt átadták a löcsei kir. ügyészségnek.

Szoborleleplezés Szegeden. A Szeged-Szöregyh közötti esatában 1849. augusztus 5-én elesett honvédek emlékére közadakozásból Szegeden emelt szoborművet e hó 6-án leplezték le tengernyi közönség jelenlétében. A szobornál a városi hatóság, a 48-as honvédek egyesülete, a városrészi népkörök és többi egyesületek és társulatok zászlóik alatt testületileg jelentek meg. Az ünnepélyt a szegedi dalárda nyitotta meg a himnusz elénekével. Fluck Ferencz szoborbizottsági elnök, 48-as honvédtiszt nagyhatású emlékbeszédet tartott, mely után a koszorúkkal elborított szoborról a lepel lehullott. Lázár helyettes polgármester Szeged város nevében a szobrot átvette, azután Szávay Gyula szavalta el szép alkalmi költeményét, végül a polgári dalárda a szózatot énekelte. A szobormű egy magas gránitoszlopból áll, tetején ágyugolyón kiterjesztett szárnynyal álló turulmáddal a talapzaton bronz babérkoszorúval. A szobor felirata:

A szabadságharcz 1849. augusztus 5-én

Ujszeged-Szöregyh alatt elesett honvédek emlékére.

Csatájuk a védelemzett népjog esatája volt.

Telefon a tanyákon. A hol alig két évtized előtt Rózsa Sándor és czimborái bujdosnak, legközelebb a legmodernebb közlekedési eszköz, a telefon hálózza be Szeged tanyavilágát. Mint Szegedről jelentik, a városi tanács a közigazgatás gyorsítására a székepületet távbeszélő útján köti össze a tanyai rendőrbiztoságokkal. A tanyai gazdák a legnagyobb örömmel egyeztek bele, hogy szántóföldeiken vonuljanak át a telefonvezetékek s hogy az oszlopok is ott állittassanak fel, maguk ajánkozván rá, hogy megőrzik a hálózatnak földjeiken átvonuló részét a megrongálástól.

Vállyi János halála. Vállyi János a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főgondnoka és főrendiházi tag Debreczenben elhalt. Temetése e hó 6-án ment végbe Majtison.

Hódolás. E czim alatt Pósa Lajosnak remek hazafias költeményét hozzuk lapunk mai számában. A költemény folyamán felkelnek sirjaikból s végig vonulnak előttünk azok a dicső alakok, akikhez ezredéves történetünknek egy-egy fényes korszaka fűződik. Kit illet meg ezek közül legfőbb hódolatunk? A költő az feleli erre, hogy a népet, a haza- és szabadságszeretnek ezt a kiapadhatlan forrását, amelyből a nagy és nemes eszmék rózsahajtásai fakadnak. A hódolásnak szebb koszoruját alig te-

hetné valaki méltóbban népe lábához, mint e költeményével Pósa Lajos, ez a vérünkbeli való, lelkes hazaszeretetében örök ifju poéta.

Innen-onnan. Nagylelkű alapítvány. Nikolajevics Mita, pankotai szürszabó egy ott felállítandó főgimnázium létesítésére százhuszezer forintos alapítványt tett. Az adományozó azonkívül a gimnázium épületét is a saját költségén építteti fel. — **Szerencse a szerencsétlenségben.** Kölnben egy 17 hónapos kis leány kihajolt az emeletes lakás ablakából és lezuhant. Szerencséjére épen arra haladt egy öreg asszony nagy papirhalmazzal a hátán. A gyermek a papirosra esett és semmi baja sem történt. De a szegény öreg anyóka ugy megijedt, hogy a gyermek helyett ő bukott le a földre. De azért neki sem történt baja. — **Villámsujtott menyasszony.** Egy Popovics nevű petrozsényi cigánylegény a napokban szeretőjével megjelent az anyakönyvvezetőnél s előadta, hogy törvényes házasságra óhajtanak lépni. A bejelentés után a rokonsággal egy közeli csapszékbe mentek. Javában folyt a mulatság, midőn a villám lecsapott a korezmába s a menyasszonyt agyonsujtotta a vőlegénye mellett. — **Borzalmas halál.** Horgoson (Csongrádm.) a mult napokban egy anya, mialatt gyermekét szeretettel becézte, akaratlanul annak halálát idézte elő. Mielőtt a gyermeket ölbe vette volna, burgonyát hámozott és a hegyes végű kést az ölében felejtette. Burgonyahámozás után oda adták neki a gyermeket, hogy szoptassa meg. A szoptatás után az anya játékból himbálta a gyermeket, himbálás közben történt, hogy a kés beleszaladt a gyermek testébe, gyomrát fölszakította s mire az orvos megérkezett, a csecsemő már halott volt. Gondatlanságból elkövetett vétkes haláleset forogván fenn, a szegedi törvényszék vizsgálatot indított. — **Londonig gyalog.** Két vállalkozó szellemű magyar fiu: Vassy Gyula és Mitke József Budapestről gyalog indultak utnak London felé. A két fáradhatatlan ifju gyalogló most lépte át Bajorország határát. Levelet irtak haza, melyben elmondják, hogy mennyi kalandon mentek keresztül, fáradságos az utazásuk. Többször egész éjjeleken át mentek elhagyatott erdőkön keresztül. Münchenben megpihennek és onnan mennek tovább.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha magiszűséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu czegeknél, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világczégnak rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

A „Pénz és Föld“ czimű szaklap Magyarország jelzálog- és földbirtokforgalmának okszerű előmozdítására (Budapesten) augusztus elsején megjelent száma egy igen érdekes és figyelemre méltó cikket közöl „Aratás végén“ czim alatt, amelynek tartalma a földmivelő osztály sanyaru helyzetét tárgyalja s a közép- és kisbirtokosok pusztulásának okát az általános viszonyokon kívül főleg abban találja, hogy a birtokosok aratás végén kénytelenek az összes termésüket egyszerre és minden áron értékesíteni, hogy elvállalt és honpolgári kötelezettségüknek megfelelhessenek. De a cikk nem elégszik meg a baj konstataálásával, hanem annak orvoslására megfelelő gyógyszer ajánl, t. i. hosszú lejáratu és előnyös feltételű törlesztéses jelzálogkölesönök igénybe vételét. Ez az egyetlen módja a kölcsönnek, mely a földmivelés sajátos természetének leginkább megfelelő, mely a földbirtokra nem megterhelés, hanem beruházás jellegével bír. Ilyen törlesztéses kölcsönöket gyorsan és lelkiismeretesen eszközöl ki az „Ingatlan és Jelzálog Forgalmi Intézet“ (Budapest, VI. ker., Váci-körút 39. sz.), mely az érdeklődőknek minden ide vágó kérdésre a legnagyobb készséggel díjtalanul ad minden felvilágosítást.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Gyomirtás a szántóföldeken.

Hogy a gyomirtást a legtöbb gazda elhanyagolja, az nem új dolog, de vannak olyanok is, akik egyáltalán nem tudnak semmit e fontos dologról, amit legjobban bizonyítanak az oly sok helyen látható elgyomosodott földek, amelyek inkább valami elhanyagolt virágos kerthez mint művelés alatt álló szántóföldekhez hasonlítanak. Különösen a kisgazdáknál akadunk sokszor ilyen szomorú példákra.

A legtöbb gazda úgy gondolkozik, hogy: szántottam, vetettem, a többit a jó Istenre bízom; az aratást majd elvégzem megint én; de ha a vetése közt sok a szép színes virág, akkor mégis csak vakarja a fejét s nem tetszik neki az állapot sehogy sem. De azért — jövőre megint csak nem tesz semmit, hogy ne legyen elgyomosodva a vetése, pedig tapasztalásból igen jól tudja, mennyi kára van az ilyen elgyomosodott vetésből.

Hogy a különféle gyomok minő károkat okoznak, a következőkből láthatjuk: 1. a miveleti növényektől a helyet, földet, világosságot elvonják s ezáltal fejlődésükben megakasztják vagy hátráltatják; 2. a talajtól elvonják a tápláló anyagokat, melyeket máskülönben a haszonnövények értékesíthetnének; 3. a miveleti növényeink megbetegedének s idő előtti elhalásának lehetnek okai; 4. a különféle gyomokból származó magvak a termények értékét csökkentik; 5. a mérges gyomok az ember s állat halálát idézhetik elő.

A gyomirtás többféle módon történhetik; már az aratás alatt meg lehet kezdeni a gyomirtást. Ismeretes dolog, hogy a mesgyék, árokpartok, dűlőutak, melyek a szántóföldeket érintik, tele vannak a legkülönbözőbb gyomokkal; ezeket az aratókkal igen könnyen levágathatjuk; a táblákban előforduló gyomos foltokat ne engedjük körülkaszálni, mint az sok helyen szokásuk az aratóknak, hanem vágassuk le szintén. Ez egyszerű munkával millió és millió gyommag kifejlődését és elhűzölését akadályozhatjuk meg.

A gyomirtásnál igen fontos szerepet játszik a *tarló sekély alászántása*, amit azonban igen sok gazda a tarlólegeltetés kedvéért nem szeret megtenni, pedig a jó gazdának a legeltetés miatt nem volna szabad a tarlókántással kapcsolatos kiváló s nagy előnyökről lemondani.

Hiszen igen jól tudjuk azt, hogy a magról szaporodó gyomok (vadrepce, pipacs, konkoly, vadbüköny stb.) a gabona letakarítása előtt érve, nagyszámu magvaikat elhullatják, melyek a tarlón visszamaradnak.

Ha a tarlót sekélyen alábuktatjuk, e gyommagvak kiesíródnak. A tarló kizöldülése után, ha azt jól megfogasoljuk, szintén igen sok gyomot kiirthatunk.

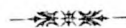
A fogasolás után tanácsos a hengerezés, ami által ismét új gyomok törnek elő, ezek újbóli fogasolás által szintén elpusztíthatók. Ezen eljárást, t. i. a fogasolást és hengerezést 3—4-szer lehet ismételni a forgató szántás ideje alatt.

Sokan a tarlókántást egészen mellőzik, a mi nagy hiba s a tarlót későbbben egyszerre mélyen szántják alá, minek következtében a gyommagvak oly mélyen kerülnek a talajba, hogy kikelni nem képesek ugyan, de csirázó képességüket sem veszítik el egyhamar s a későbbi szántásokkal ismét felszínre kerülve, a vetéseket elgyomosítják. Ebből lehet kimagyarázni azt, hogy némely években például a pipaes, vadrepce stb. mintha eltűnt volna a földekről, míg más évben ismét rendkívül nagy számban lépnek fel.

A *gyökeros gyomok*, pl. taraczk, perje, aczat, szulák stb., melyeket szintén óriási károkat idéznek elő a vetésekben tömeges fellépésükkel, ugyancsak eredményesen pusztíthatók. Ezen veszélyes gyomok gyökerei, földalatti hajtásai a hántás (tarlóbuktatás) által elvágatnak s a fogas segítségével kiföldeltetnek, ezáltal a nap hevének kitéve, elszáradnak. Ezen eljárás által nevezett gyomok annyira elgyengülnek, hogy a későbbi mély szántással sok tönkre megy belőlük.

Fődolog, hogy a tarlókántást siettessük s erre a célra nem egyes, hanem hármas, négyes ekéket használjunk. Hogy a tarlót mielőbb leszánthassuk, ezélszerű a felszabadult fogásokon a keresztteket egyenes sorba rakni, hogy közöttük a munka a kereszttek lehordása előtt megkezdhető legyen.

Sokszor előfordul, hogy a tarlót a gazda a legjobb akarata mellett sem szánthatja fel, ilyen esetben igen ajánlatos, a tarlókat keresztül-kasul jól megfogasolni, miáltal szintén igen sok gyommagot készítenek kiesírózásra. Természetesen ennek a munkának soha nem lesz olyan eredménye, mint a fent leírt tarlóbuktatással egybekötött fogasolásnak.

Gyujtogató vasut. Tapasztalásból tudja sok gazda, hogy a vaspálya közelében a mozdony kéményéből kipattogó szikrák a keresztteket gyakran felgyújtják, mi által a gazda sok kárt és kellemetlenséget szenved, mert a vasutársaságokkal sokszor hosszas pereket kénytelen az okozott kár miatt folytatni, és bizony a legtöbb esetben eredménytelenül. Az ilyen ügyekben szerzett kellemetlen tapasztalatok arra indították a magyar államvasutak igazgatóságát, hogy e dologban *körlevelet* intézzon a hatóságokhoz. A körlevélben azt kéri az államvasutak igazgatósága, hogy minden községben, melynek határát vasut érinti, hirdettessék ki, miszerint a gazdák a *vasuti pályatesttől legalább is 100 méternyire* helyezték el a learatott gabonát, illetőleg a kévekeresztteket, nehogy a lokomotív szikrája bajt okozzon. Oly esetekben, a mikor a kévek nem voltak 100 méternyire a vasutestől, az esetleges tüzkárért a vasut nem ad kárpótlást. Ajánljuk olvasóinknak, hogy a jövőben is ügyeljenek a fentmondottakra, mivel a vasutigazgatóság e figyelmeztetést nem fogja minden évben ismételni s tűz esetén a gazda azután nem kap kárpótlást.

A hollandi tehén.

Népünk a mi magyar szarvasmarhánktól elütő idegenből behozott marhákat leginkább *svájci* gyűjtőnévvel illeti, pedig a behozott és már hazánk nagyon sok vidékén sikerrel tenyésztett különböző színű és jellegű szarvasmarha fajták különböző országokból származtak hozzánk. A svájci tehenen kívül tartják már nálunk a hollandi, algai, simmenthali, berni, pinzgau stb. fajtákat, melyek közül az érdeemes fajtákat már rendre bemutattuk a „Független Ujság” olvasóinak, elmondván jellemző tulajdonságaikat. Alábbiakban egyuttal a *hollandi* tehenet mutatjuk be olvasóinknak.

A hollandi marha az ugynevezett *láp*-fajták közé tartozik, eredeti hazáját, Hollandia télen enyhe nyáron nem tulságos meleg éghajlatát igen megszokta, s azért bizony onnan kihozva, nehezen szokik meg idegenben. Hollandiában a mezőgazdaságnak legjövendőbb ágá a szarvasmarhatenyésztés és ebből is ered a jövedelem legjobb része. Nagy gondot is fordítanak állataikra, a hollandi tehenekre az ottani tehentartó gazdák; jól takarmányozzák, tisztán tartják az állatokat, de meg is van a hasznuk belőle, mert a hollandiai tejtermékek különböző nevek alatt Europa majd minden országában, jelentősebb városaiban feltalálhatók az élelmiszer- és táplálék-ügyek tárgyat képezik.

A hollandi tehén nem nagy testű, s élősúlyban az 5—600 kgrmmot nem igen haladja túl, de igen bő tejelő, habár a teje ritka. Színe általában véve fekete tarka, néha tulnyomó a sötét szín, de kerül közté olykor fakó, sötét pirostarka is.

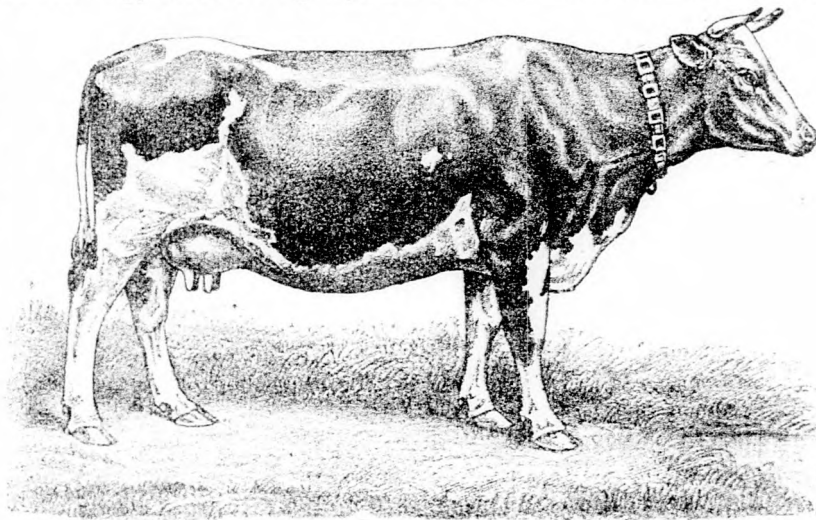
Feje hosszukás, ék alakban végződő, szarvai rövid, előreálló, néha túlkösek, de gyakrabban előreálló s egyenesek, a szarvak színe fekete. A füleknek a szarv oldaltálló s hegye lefelé görbül. A fülek kicsinyek és vékonyak. A tehenek háta és fara elég széles, az állat törzse vaskos, olyannyira, hogy alig áll arányban a hosszukás szikár lábszárrakkal. A tőgy nagy, ami bő tejelő fajtára vall.

Ennyiben adjuk röviden a hollandi tehén leírását, amint szűk terünk megengedi. Szükségesnek tartjuk azonban megemlíteni azt is, hogy kivált a homokos talajú vidék viszonyaihoz és takarmányához a hollandi tehén könnyebben hozzá törődik.

Természetes, hogy igavonásra a hollandi fajta nem igen felel meg. Hiába! igavonásra, járomba nincs párja a mi magyar fajtáknak.

Jó vetőmagvak beszerzése. Sokszor hangoztattuk már, hogy a gazda a vetéshez mindig a legjobb, legegészségesebb és legszebb magot használja, mert csak jó vetőmag után várható jó termés, viszont silány mag után bizony olyan lesz a termés is. Sajnos igen sok gazda még ma sem akarja ennek igazságát belátni s a jó vetőmagnak valót eladja s az alját tartja vissza vetési célra. Az ilyen embernek hiába a jó tanács, nem fogadja azt meg úgy sem. De van azután oly gazda is — hála Isten ma már szép számmal — aki nemcsak a legjava szemet hagyja meg vetésre, de szereti a magot cserélni is, mert tudja, hogy az egy ugyanazon fajta vetőmag sok éven keresztül használva, elfajzik, míg a vető-

A hollandi tehén.

magot változtatva, a minőséget fokozhatjuk. Hogy ezt minden gazda megtehesse, a földművelésügyi kormány elrendelte a mezőhegyesi, kisbéri, bábolnai és fogarasi ménésbirtokok és a gödöllői korona-uradalom igazgatóságainak, hogy az uradalmakban termesztett gabonafélékből és egyéb magvakból engedjenek át vetőmagot mindazoknak a gazdáknak, a kik

evégett hozzájuk fordulnak. A vetőmagvak vagy készpénzfizetés ellenében adatnak el, a midőn az ár megállapítására csupán az eladás napján jegyzett piaci árak vétetnek alapul vagy pedig cserében is átengedtetnek ugyanazon fajbeli hasonló sulyu terményért. A rendelkezésnek ez utóbbi része főleg a birtokok közelében lakó gazdákra bir kiváló jelentőséggel, a kiknek ily módon minden készpénz kiadás nélkül módjukban lesz elsőrendű, fajtiszta vetőmagvakat beszerezni. Egy és ugyanazon gabonaféléből 100 mm.-ig, egyéb magvakból pedig 10 mm.-ig terjedő mennyiség adható át egy-egy gazdának. Az eladás a nevezett ménésbirtokon — a mennyiben a készlet tart — egészen éven át folyik, sőt előjegyezni is lehet, még pedig őszi vetőmagokra június 1-től szeptember végeig, tavasziakra pedig június 1-től december végéig.

Levágott baromfit hosszabb ideig eltartani úgy lehet, ha annak a levágás előtt már vagy 15 órával nem adunk enni, levágás után pedig megtöltjük a belső részét friss faszén darabokkal. Ilyen módon nagyobb távolságra is megromlás veszélye nélkül küldhető a baromfi, sőt hűvös helyen napokig is jól eláll.

Az ezredév ünnepe.

Pannonhalmi ünnep.

Az ország 7 pontján föllálitandó millenniumi emlékművek közül a pannonhalmi emlék következik sorra, melynek alapköletétele augusztus hó 26-án megy végbe. A tervezet szerint Wlassics miniszter a budapesti vendégekkel augusztus 25-én délután érkeznek Győrrre. Másnap reggel külön vonaton indul a társaság Pannonhalmára, ahol Tedeum lesz, mire a pannonhalmi beneczésrend ünnepélye következik. Ezt követi az országos ünnepély, a pannonhalmi emlékmű alapköletétele, melynél egy század honvédség zenekarral is jelen lesz. A Szózat zenehangjai után Wlassics miniszter mond beszédet. Dr. Földváry Elemér országgyűlési képviselő, Győrmegeye tiszteletbeli főjegyzője felolvassa az alapkőbe helyezendő emlékműmányt, a melyet a miniszter, az országgyűlés két házának 2—2 tagja, gróf Laszberg főispán, Goda alispán, Németh főszolgabíró és Szent-Márton község bírása irnak alá. Az emlékmű elhelyezése után Fehér Ipoly főapát megáldja az emlékművet, Wlassics miniszter pedig átadja azt a beneczésrendnek és Győr vármegyének. Az országos ünnepélyt Győr vármegyének diszközgyűlése követi szabad ég alatt.

Jegyzők kongresszusa.

Körülbelül ezer községi és körjegyző gyűlt össze e hó 3-án Budapesten a jegyzők országos kongresszusára. A kongresszus a kiállítási ünnepek esarnokában 10 órakor vette kezdetét; ekkor kereste fel egy díszmagyarba öltözött küldöttség Perczel Dezső belügyminisztert, a kongresszus védnökét.

A terembe lépő belügyminiszter, akit a kongresszus lelkes éljenzéssel üdvözölt, elfoglalta az elnöki széket s nagyszabásu beszédet intézett a jegyzői karhoz, melynek folyamán főként a közigazgatás államosításával mint a közel jövő egyik legnagyobb feladatával foglalkozott. Elismerő és buzdító szavai jó hatást gyakoroltak a derék közigazgatási tisztviselőkre, kik a jövőben az állami gépezet leg-

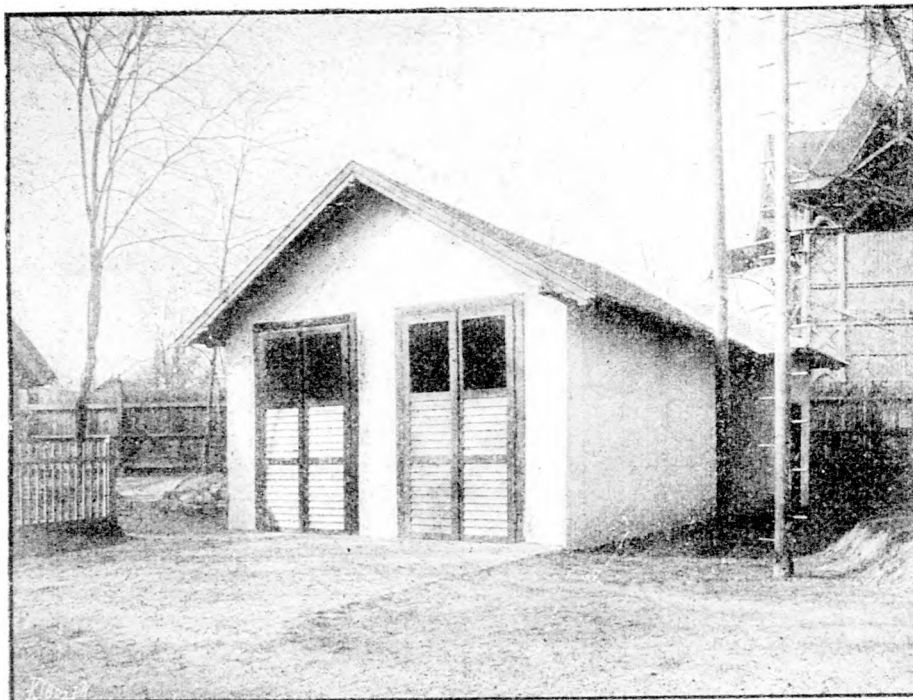
fontosabb szervei közé illesztetnek be. Határozatokat a kongresszus nem hozott, mert a jegyzők összejövele inkább az ezredéves kiállítás együttes megünneplése céljából történt, ami által hazafias érzületüknek szép kifejezést adtak.

Iparosok felrándulása.

Augusztus folyamán az ország különböző részeiből kisebb-nagyobb csoportokban rándulnak fel az iparosok a kiállítás megtekintésére. Már eddig is több ilyen csoport jelentette be feljövételét a kiállítás igazgatóságának. Ezek közül Selmecezbányáról, Győrből, Veszprémből, Szatmárból, Egerből, Pécsről és Losonezról a felránduló csoportok már meg is

érkeztek; 9-ére pedig 500 bajai iparos jelentette be érkezését. A

bejelentések augusztus folyamán bizonyára még nagy számmal fognak beérkezni. Nagyon örvendetes, hogy derék hazai iparosaink felhasználva a kínálkozó alkalmat, ilyen szép számmal jönnek fel, hogy a kiállításon szereshető tanulságok által látkörüket szélesbítsék.

Tüzoltószertár.

Ünnepélyek a kiállítás területén.

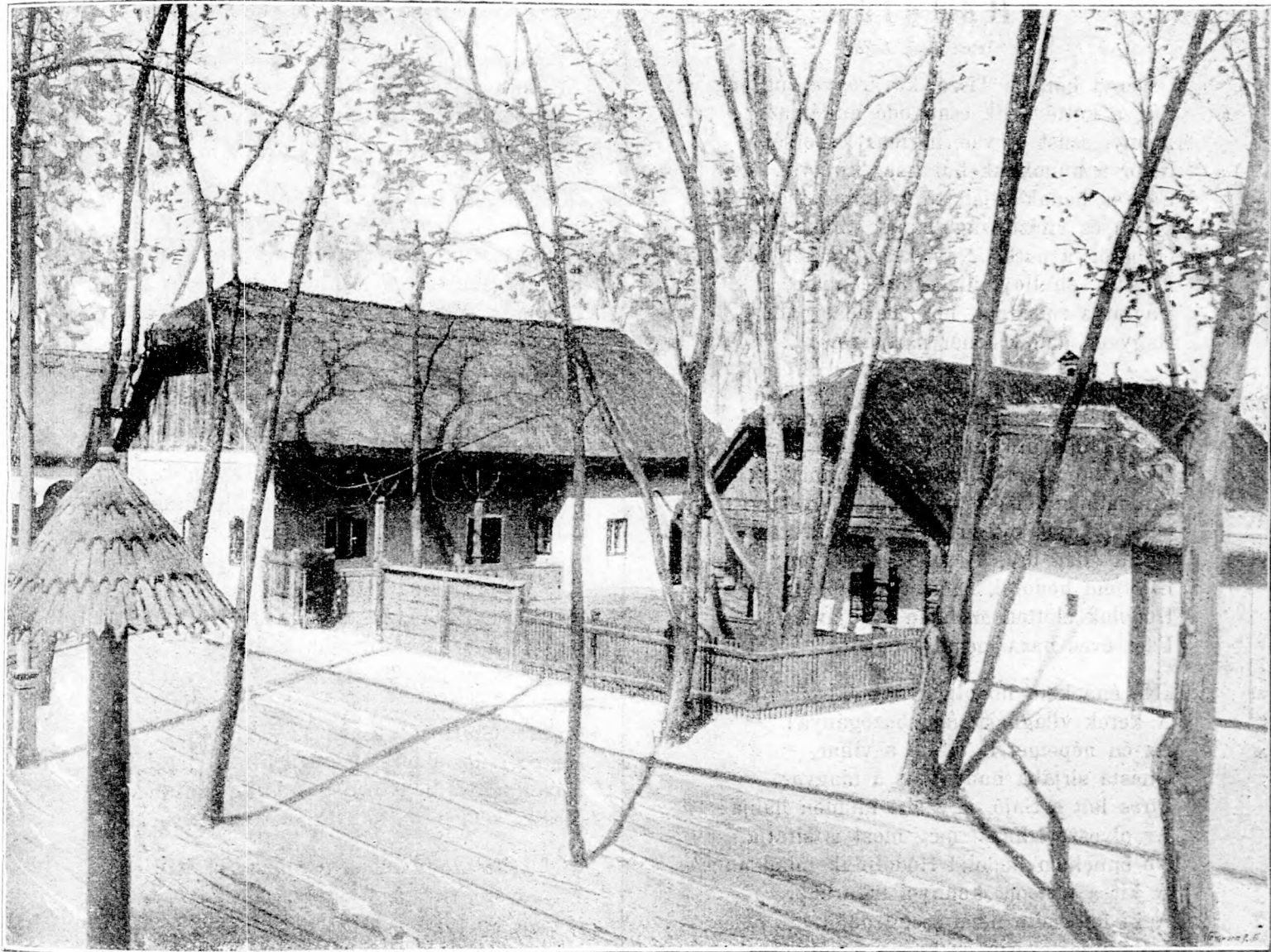
A kiállítás területén rendezendő ünnepek és vigalmak dolgában érdekes tervek merültek fel. Kiváló érdekes látványosságokat készülnek rendezni, így a többek közt páduai virágcsatát a korzó területén, továbbá római gladiátorok és ökölvívók versenyt, előadva a tornaegyesületek által. Meglepő lesz Magyarország történetének bemutatása élőképekben, az ünnepélyek esarnokában. Az élőképekhez korhű öltözeteket részben úgy csináltatják, részben pedig a fővárosi színházak ruhatárból veszik. Sokat ígérő és pompás ünnepélyek lesznek azok, melyeket a kiállítási tapon terveznek. Tündéri vízijátékok, továbbá egy velencei ünnepély és Dandolo doge eljegyzése Adriával. Előadnak ezenkívül két balletet is; az egyik Meluzina egy felvonásban, melyben tizenkét táncosnő vesz részt, a másik pedig Tündérhegy az Adriai tengeren, szintén egy fel-

vonásban, husz táncosnővel. Az ünnepeket a magyarországi jótékony egyesületek javára rendezik. Az ünnepélyek ideje még nincs meghatározva, de az előkészületek már javában folynak.

Élő méhek és baromfiak kiállítása.

E hó második felében nyílik meg az élő méhek kiállítása, az állatkiállítási területen. A méheknek a kaptárokban való működését a 8 méter széles és 50 méter hosszú félszerből, tehát megvédett hűvös

Csinos kerítése, nagy udvarhelyisége és egyszerű de kényelmes építkezése nemcsak jobb sorsu népre, de bizonyos külső csinra is vallanak, míg a lakszoba izléses berendezése tisztaságszeretetről tesz tanubizonyosságot. Sokan szemrehányással illették a kiállítás igazgatóságát, hogy e falunak nevezett házesoport tömkelegében szerény falusi vityillóinkat mutatjuk be a nagy világnak; e helyett talán bizony flanczolnunk kellene? Annyi bizonyos, hogy a zalamegyei paraszt ház egyike azoknak, amelyeket szégyen nélkül megmutathatunk bárkinek, és aki betér oda, az látni fogja, hogy egy ilyen nád-

Zalamegyei ház.

helyről figyelheti meg a közönség s ugyanott tartják délelőtt és délután a szakszerű magyarázó előadásokat is. A baromfikiállítást szeptember hó 14-től 22-ig tartják meg, mely az eddigi bejelentések után épp oly nagymérvűnek ígérkezik, mint a többi állatkiállítások.

Képeinkhez.

Mai képeink egyikében a kiállítási faluból a zalamegyei házat mutatjuk be, amely egy jobb módu zalamegyei polgár lakásának hű utánzata.

zsuppos tető alá elég izlés, kényelem, tisztaság és talán elég boldogság is befér.

A másik kép a tűzoltószertár kiállítási pavilonját ábrázolja. Az egyszerű épület nem érdektelen tárgyakat rejt. Láthatni benne az összes tűzoltói szereket, fejlődésük menete szerint a legújabb vívmányokig. Ajánljuk a községekből felrándulóknak, hogy ezt a szertárt ne hagyják megtekintés nélkül, mert ma az emberiségnek ugyszólván a tűz a legnagyobb ellensége, s tűz esetén egyetlen jó mentőeszköz megismerése többet ér száz ijedt ember jajveszékésénél.

MULATTATÓ.

H ó d o l á s.

Írta: Pósa Lajos.

Örvényt hány a Tisza, kavarogva zúg-búg,
Zúgva ketté válik csapkodó hulláma:
Arany, ezüst és vas, hármás koporsóból
Kitör a hunoknak hatalmas királya...
Fényes hadak útján sűrű csillagtábor:
Csaba és vitézi száguldanak onnan...
Dübörög a patkó... szikrázik az égbolt...
Előttük lehulló csillag tüze lobban...
Vágtatva robognak hős Árpád sirjához,
Ragyogó daliák fehér paripákon...

„Kelj föl, Árpád, kelj föl! — megszólal Atilla. —
A te neved száll most végig a világon!
Én, a világ ura, az Isten ostora,
Hiába tapostam népeket sarkammal:
Birodalmam megtört, népem elenyészett
Öldöklő nyilakat süvöltő viharral.
Én, a világ ura, ki soh'se hódoltam,
Eljöttem hódolni, nemzet alkotója!
Hódolok előtted az Isten kardjával,
Ezer éves haza megalapítója!”

„Ne énekelem hódolj, hadak oroszlánja,
A kerek világnak zúgó buzogánya!
Az én népemet is elfűta a vihar,
Önásta sirjába hanyatlott a magyar.
Piros lett a Sajó, ugy sirt minden habja:
Az elveszett hazát még most is siratja.
Ne énekelem hódolj! Hódoljunk mind annak,
A kit a történet könnyei takarnak,
A ki fölemelte népe szemfedőjét,
Kalászszal szórta be kopár temetőjét.
Hódoljunk mindnyájan negyedik Bélának,
A haza második alapítójának!”

S vágtatva elrobog Árpád hős hadával,
Atilla Csabával, csillagtáborával:

„Kelj föl, Béla király, negyedik e néven!
Te könnyező csillag a beborult égen!
Az elpusztult haza neved sóhajtotta,
Sirva borultál a fekete romokra.
Fekete romokból új hont építettél,
Munkás kezű népet letelepítettél.
Új Magyarország lett lelked gondolatja,
Hódolunk előtted, nemzetünknek atyja!”

„Ne énekelem hódolj, ősök bölcs vezére!
Honszerző magyarok büszke szemefénye!
Bár új fészket raktam, hova visszaszálltak
Elszéledt fiai a siró madárnak:
Soká siratták a régi, feldúlt berket,
Sajgó fájdalemükre balsam soká termett.
Bár halottaiból a nemzet föltámadt:
Nem tehettem nagygyá népemet, hazámat!
Ezer vérvő sebét addig gyógyítottam:
Hívó szóval a föld megdobbant alattam.
Hódoljunk mindnyájan a nagyok nagyjának,
A hősök hősenek, nagy Mátyás királynak!”

Béla, seregével elrobog vágtatva,
Csöndes éjen a föld dübörög alatta.
Ott száguld utána Árpád hős hadával,
Atilla Csabával, csillagtáborával:

„Kelj föl, Mátyás király, királyok királya!
Igazság paizsa! Vitézek virága!
Jók jutalmazója, rosszak büntetője!
Tudósok, művészek szárnya lendítője!
Templom volt a szived, benne a hon oltár,
Népednek, hazádnak villámkardja voltál!
Diadalmas zászlód lengett a magasban,
Hódolunk előtted, te nagy halhatatlan!”

„Ne énekelem hódolj, jó Béla királyunk!
Nem az én koronám a mi ragyogásunk.
Ha kardja voltam is népemnek, hazámnak:
Gondolatim messze, messze földre szállnak,
A mormoló tenger habmosta partjára,
Ráborulnak sorba Rákóczi sirjára.
Ki volt nagyobb, hősebb! Ki volt dicsőbb nála?
Ki volt a hazának hivebb katonája?
Kinek szive lángolt oly lobogó lánggal?
Főleserélném nevét fényes koronámmal!
Ő harczott igazán szabadságért, népért:
Nem adnám a hírét minden dicsőségért!
Hódoljunk mindnyájan a számkivetettnek,
Messze tenger partján Rákóczi Ferencznek!”

Mátyás király robog a rohanó széllel,
Hadverő vitézek fekete sergével.
Béla ront utána sebesen vágtatva,
Csöndes éjen a föld dübörög alatta.
Ott száguld mögötte Árpád hős hadával,
Atilla Csabával, csillagtáborával:

„Kelj föl, nagy Rákóczi! Szabadság vezére!
Mikor is ölel már a haza szívére!
Téged, ki fölötté mindig virrasztottál!
Téged, ki hazáért mindent föláldoztál!
Hódolunk előtted, hősök fejedelme!
Magyar nép igaza, tüzzel égő lelke!”

„Ne énekelem hódolj, igazságos Mátyás
Életem nem volt más: esupa csillaghullás!
Honi földben nyugszik hazánk tüzoslópa,
A magyar szabadság dicső apostola.

Fuvó szelek szárnyán az ő neve röpül,
Megtelepedik a nyájas tűzhely körül;
Nevét imádságnak zengi a nép ajka,
Eke szarva mellett, ott is dalogatja;
Havas bérczetőkön, zúgó rengetegben,
Déliabos rónán az ő neve rebben.
Nevével rengeti a bölesőt az anya,
Halónak is ő a reménye, vigasza.
Az ő neve: fáklya; az ő neve: zászló,
Tünő századokba, jövőnkbe látszó.
Hódoljunk mindnyájan a szent apostolnak,
Honi földben nyugvó ősz Kossuth Lajosnak!“

Rákóczi zúgva száll a kuruczaival,
Harsog az induló, tárogató rival.
Mátyás király robog a rohanó széllel,
Hadverő vitézek fekete sergével.
Béla ront utána, sebesen vágatva,
Csöndes éjen a föld dübörög alatta.
Ott száguld mögötte Árpád hős hadával,
Atilla Csabával, csillagtáborával:

„Kelj föl, Kossuth Lajos! Édes hazánk szentje!
Minden magyar szívnek legszentebb érzelme!
Karunk ős ereje! Lelkünknek sasszárnya!
Mindnyájunk fejének arany koronája!
Csillag a szabadság égbe nyúló fáján
Hódolunk előtted ezredév határán!“

„Ne énnem hódolj, bujdosó testvérem!
Üstökös az égen, te voltál vezérem!
Milliók lelkéből szállt a láng lelkembe,
Millió kar adta a zászlót kezembe!
Milliók szívének hangos dobogása:
Nemzeti zászlónknak büszke lobogása;
Hegyen, völgyön, sikon ez lengette szárnyát:
A magyar szabadság színes szívárványát.
A milliók előtt hódoljunk mindnyájan,
Ezeréves nemzet nagy diadalában!
Ezer év ünnepe rájok vesse fényét:
Multnak dicsőségét, jövőnek reményét.
A nép volt a haza fentartó ereje,
Szabadságszeretet buzogó kuféje;
Nép hullatta vérét, verejtéke gyöngyét:
Táplálta földünknek minden kis göröngyét,
Mind e földhöz tapad, a mit gondol, érez,
Soh' se lehet hűtlen szülőtte földjéhez.
A honé imája: az első, utolsó.
Neki ez a haza: böleső és koporsó.
Nélküle hazánkra most nem mosolyogna
Uj ezer esztendő felragyogó napja;
Nélküle nem érnénk újabb ezer évet:
Nép az örök gyökér! Nép az örök élet!
Előtte hódoljunk, előtte mindnyájan
Uj ezer esztendő kelő sugarában!
Hol vagytok, ti költők! Dalt a magyar népnek!
A lantot, a lantot mostan pengessétek!
Hol vagytok, ti költők! Tüzlángot a húrba!
Dicsdalotok legyen a nép koszorúja!“

Honvédivel Kossuth hódolásra készen,
Nemzeti lobogó lobog a kezében,
Énekelnek hazát, örök honszerelmet
Lantpengető költők dicszenéje mellett.
Rákóczi zúgva száll a kuruczaival,
Harsog az induló, tárogató rival.
Mátyás király robog a rohanó széllel,
Hadverő vitézek fekete sergével.
Béla ront utána sebesen vágatva,
Csöndes éjen a föld dübörög alatta.
Ott száguld mögötte Árpád hős hadával,
Atilla Csabával, csillagtáborával.

A halász és a halacska.

— Mese. —

Volt egyszer egy kis hal. Ez a kis hal uszott a folyóban. A mint ott uszott, látott a víz fenekén egy aranyat. Felkapta szájába s játszott vele. A mint ott játszott, egy öreg halász megfogta hálójával. Azt mondja a hal:

„Halász, eressz ki engem a hálóból, adok neked egy aranyat.“ Erre elnevette magát a halász s azt mondta a hálnak:

„Nincs neked aranyad, hol vetted volna te azt?“ Azt mondja a hal:

„Találtam a vízben; ha kieresztesz neked adom.“ Azt mondja a halász:

„Add nekem előbb az aranyat s aztán majd kieresztelek.“

A hal odaadta az aranyat; de a halász nem eresztette ki a hálójából, hanem hazavitte, megsütötte és megette. Az aranyon pedig vett egy kakast. Ez a kakas felrepült a kut tetejére és beszélt le a kut vizéhez; azt mondta a kakas a kutnak:

„Rossz ember ez a te gazdád, mert megcsalt egy kis halat. Megígérte a szegény kis hálnak, hogy ha neki adja az aranyat, kiereszti a hálóból. A hal odaadta az aranyat a gazdának, de az nem eresztette ki a hálóból, hanem hazavitte, megsütötte és megette. Az aranyon engem vett meg, de én haragszom rá s kikukorékolom csunya tettét mindenkinek.“ Azt mondja a kut vize:

„Én is haragszom a gazdánkra, s a miért megcsalta a kis halat, nem adok neki több vizet.“ Elment a kut vize le a földbe s a föld alatt folydogált. Elfolyt egészen a folyóig. Azt kérdi a folyó vize a kut vizétől:

„Miért jöttél el a kutból s miért hagytad ott a gazdádát?“ Azt mondja a kutviz:

„Rossz ember az én gazdám, mert megcsalt egy kis halat. Megígérte a szegény kis hálnak, hogyha neki adja az aranyát, kiereszti a hálóból. A hal odaadta az aranyat a gazdának, de az nem eresztette ki a hálóból, hanem hazavitte, megsütötte és megette. Az aranyon pedig vett egy kakast. A kakas kukorékolta ki nekem a szegény kis hal tör-

ténetét, s én megharagudtam a gazdámra és ott-hagytam, hogy szomjazzék.“ Azt mondja a folyóvíz:

„Ezért már én is haragszom a gazdára, s a miért megesalta a kis halat, nem adok neki több halat.“

Ment az öreg halász, ment halászni, ment, ment. Vitte vállán a nagy hálót. Mikor odaért a folyóhoz a halacsák ott uszkáltak a vízben. Mikor az öreg halász belemerítette a hálót, a folyó elkezdett gyorsan hömpölyögni. Vitte a halacsákat magával, vitte, vitte, vitte: nagy messze elvitte. Nem tudott az öreg halász egy halat se fogni. Elment másnap is, harmadnap is halászni, de a folyó mindig elvitte előle a halat. Azt mondja az öreg halász a folyónak:

„Kérlek szépen, édes folyócskám, ne vidd el a halakat előlem. Lásd, én már nagyon öreg vagyok, nem tudok mást dolgozni, csak halászni; s ha te nem adsz nekem halat, akkor én éhezni fogok.“ Azt mondja a folyó:

„En nem bánom, ha éhez is, még se adok halat; mert megesaltad a kis halat. Elvetted az aranyát és mégis megetted.“

Elment azért az öreg halász a folyó partjára: mindennap ott sirdogált. Könnyei behullottak a vízbe s onnét a halacsákra. A halász könyeitől szép ezüst krajezárkák nőttek a halak testén. Ragyognak, esilognak a szép tiszta vízben.

Most is ott sirdogál az öreg halász a folyó partján. Jó emberek megsajnálják s adnak neki kenyeret, hogy ne éhezzenek.

Adomák.

Feltalálta magát.

— Halod-e more! mi a mennykő ütött azokba a lovakba, a melyeket a mult vásáron vettem tőled? Ha a tisztelendő ur portájára be akarom hordani a fát, nincs az a kincs, a miért a ház kapuját által-lépnék.

— Ázstán milyen hitű ázs á pap?

— Milyen? hát katolikus.

— No már akkor értem, mert tudj, kirem, ázsokát á lovákát Debreczenben cseréltem, ott pedig ázs egis város református hiten ván, s így lehet, hogy á lovák is ázson vannak, ázsért nem ákárának á mágá pápjá udvárábá lépni.

Tudós gazda.

Egy gazdag földbirtokos új gazdálkodási rendszerert vezetett be gazdaságába s csupa tanult gazda-tiszteket és ispánokat alkalmazott.

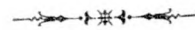
Egyszer kiment ő is széjjelnézni s kérdi az egyik gulyástól!

— No István, hogy megy most a gazdaság!

— Megeheti a fenye, nagyságos uram!

— Ej, ej, hát aztán miért?

— A mióta pennával etetjük s kalamárisból itatjuk a jószágot, lesóványkodnak akárcsak a jegyző ur irnokja.

Apróságok.

A korhely férjek. Egy omnibuszbárkában hangosan beszélgetett két javakorbeli asszony.

— Oh, óh, mondogatta az egyik, már nem lehet többé kitartani a férjekkel. Korhelykednek, köl-tekeznek, megesálnak bennünket.

— Bizony úgy van! erősítette a másik, aki csak az imént szállt fel a döcögő bárkába és egyéb multság híján kis ölebet csipegette s amikor azt is megunt, beszélgetésbe ereszkedett a szomszéd-nőjével. Szidták, szapulták a férfiakat általában és a férjüket különösen. Elmondották egymásnak, hogy micsoda furfangos ürügyeket találnak ki estéről-estére a drágalátos férj uramék és hogyan kerül-nek haza pityókosan, jóval a reggeli kapunyitás után.

— Tudja, nagysád, — folytatja ismét az egyik. — az én férjem nem is volt ezelőtt olyan nagyon romlott kedélyű! De a jó barátok, a társaság! . . .

— Igen, igen: a jó barátok a társaság! Az én férjemet is egy ilyen lump fráter esábitja a roszra. Egy javithatatlan korhely, részeges, kártyás . . .

— Akár csak az enyémet. Azt is egy iszákos, dorbézoló, lump esábitja, valami Sóska János nevű . . .

— A mi sátánunkat meg Kalamáris Istvánnak hívják . . .

— No lássa, nagysád! — szól újra az egyik, — én vagyok a Kalamáris Istvánné!

— Igazán? Örvendek én Sóska Jánosné vagyok. A legközelebbi állomáson két ellenség szállt le jobbra-balra az omnibuszból.

Jegygyűrű a hagymatön. Furesa dolog történt Freienwaldeban, Németországban. Egy odaváló pol-gár körülbelül egy év előtt elvesztette jegygyűrűjét és a szobaleányt gyanusították vele, hogy ellopta. Most egész véletlenül tünt ki a szegény leány ártat-lansága. Az asszony zöldségért kiment a kertbe és eközben egy fiatal hagymatön megtalálta a jegy-gyűrűt. A hagyma a gyűrű kör alakú nyílásán át nőtt ki a földből és vele együtt a gyűrű is, melyet gazdája, úgy látszik, a kertben munkaközben vesz-tett el, ismét napfényre került. Az asszony könye-zett örömeiben, de a könyeket kicsalni alighanem a hagyma is segített.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Juhász István urnak K.-Madaras. Fa-srófmetszőt a Geittner és Rausch ezégnél (Budapest, Andrásy-ut 8. sz.) rendelhet, fény- és vörös kátrányt pedig a Fischer és Heidelberg ezégnél, Budapest, Zrínyi-utca.

Kalmár Ignác urnak Duna-Szekeső. Az amerikai zöldojtással most már elkésett. A legalkalmasabb idő erre a június közepétől július közepéig tartó időszak; ha később történik az ojtás, akkor a siker veszélyeztetve van.

Still József urnak Nógrád-Verőce. Szent-Iván-rozsot még mindig vethet; a vetőmagszükséglet holdankint 50—70 kg. Megrendelheti a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, Alkotmány-u. 31.

Gál István urnak M.-Keresztes. Zsákokat a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, Alkotmány-utca 31. sz. rendelhet; az árak minőség és nagyság szerint nagyon különböznek. Tessék árjegyzéket kérni, melyet díjtalanul és portómentesen küldenek.

Kolumbán Mihály urnak Olasztelek. Mielőtt a fejést megkezdené, ereszze a borjut anya tőgyéhez s szopassa egy kevés ideig; azután észrevétlenül távolítsa el a borjut, mire a tehén a tejet rendszerint leadja. Különben a tehén a borju elválasztása után többnyire nem adja le a tejet egy-két napig visszatartja, de az csakhamar oly nyomást gyakorol a tőgyére, hogy azután szívesen adja le a tejet fejésközben.

Csatári János urnak M.-Tur. Buzája eladása miatt lépjen a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte áruosztályával érintkezésbe (Budapest, Alkotmány-utca 31). Ez elvállalja csekély provizóért gabonája eladását s nagyon megbízható czég. Felszólítására az összes tudnivalókról (fuvarár, közvetítési díj stb.) értesíteni fogja.

Kovács N. János urnak Kalocsa. A tej megkékülésének oka (kék foltok) rendszerint nem a fejős állatokban keresendő, hanem ezt leggyakrabban a tisztátlan edények, meleg, dohos, penészes pinceszék és kamarák idézik elő. Ezért tessék a tisztaságra nagyon ügyelgetni, valamint a tej lehűtéséről gondoskodni, akkor a baj csakhamar megszűnik. A tej zsirtartalmát (tejszin) erőtakarmányok (árpadara, korpa) adagolásával lehet fokozni.

Baka Béla urnak. Lapunk közvetítésekkel nem foglalkozik. A közölni kívánt értesítést legfeljebb lapunk hirdetései között adhatjuk ki, az esetben ha azt egy rövidebb hirdetés alakjában meg tetszik fogalmazni. Azért rövidebb szövegben, mert a hirdetés díjjal jár, még pedig minden egyszeri hirdetésért szavanként 2 kr. s ezenkívül, ha a hirdető ezimét is közli, 30 kr. bélyegilleték fizetendő. Hirdetés czéljából ajánljuk a „Köztelek” gazd. szaklapot is, amely uton czélt érhet. Hirdetési díjak itt is ugyanazok.

Schwarz Adolf urnak. Ha helyben m. kir. postahivatal nincsen, úgy a községnek a közbesítési díjat szedni jogában áll. Tehát a közölt eljárás sem jogtalan.

Iff. Kubovics István urnak. A használt föld után nem hasznóbéradót, hanem jövedelmi pótdadót fizet, ami a földbirtokra kivetett állami egyenes adónak és földtehermentesítési járuléknak 30 százalékát kell, hogy kitegye. Ezt a jövedelmi pótdadót minden bérleti viszony fennállása nélkül is köteles megfi-

zetni az, ki a föld után jövedelmet élvez. Tehát tessék megnyugodni és senkinek el nem beszélni, hogy eddig nem kérték. Naptárt ez évben nem adunk ki.

Gyurkovich József urnak. Olyan bizonyítványra szolgáló nyomtatványt, mint a minőket kér, nem küldhetünk, mert ilyenek csak a szőlészeti tanintézetek igazgatóságának állanak rendelkezésre, a melyekre a tanintézet végzett növendékeknek állítják ki a hiteles bizonyítványt. A ki az intézetet nem végzi, az ily bizonyítványt nem kaphat.

Szondi Géza urnak. A kért könyv megrendelhető szerzőnél, Bpest, állatorvosi akadémia.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, augusztus hó 8-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendő.) *Buza* 79—81 kg. *tiszavidéki* 6.65 frttól 6.85 frtig, *pestvidéki* 6.60 frttól 6.80 frtig, *fehértmegyei* 6.60 frttól 6.80 frtig, *bácskai* 6.70 frttól 6.90 frtig, *bánsági* 6.60 frttól 6.80 forintig.

Rozs 70—72 kg. 6.40 frttól 6.50 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 3.80 forinttól 4.50 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 4.50 frttól 5.00 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.00 frttól 7.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 6.10 frttól 6.50 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.48 frttól 3.72 frtig.

Liszt ára 100 kgként.

Sz.: 0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
11.10	10.80	10.40	10.10	9.60	9.10	8.60	7.20	4.50.

Buzakorpa, finom 3.40—4.60, durva 3.40—4.60 frt. zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *vörös löhere erdélyi*: 26—32 frt; *lucerna* 35—42 frt; *baltaczin* 9—9.1/2 frt; *takarmányrépa* 22—25 frt; *mák* 17—18 frt; *tavaszi búkköny* 4.75—5.00 forint; *bab fehér nagyszemű* 6.25—6.75 frt, — *törpe* 7.00—8.00 frt, *tarka* 6.—6.50 frt; *lencse* 7—12 frt, *borsó* 8.50—9.50 frt. *Köles* 5.20—5.50 forint, *Kendermag* 8.75—9.25 frt. *Repeze*: 9.75—10.25.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 320—380 frtig; *középmínőségűért* 225—295 frtig; *gyenge minőségűért* 235—250 frtig; *hízott magyar ökörért* mm.-ként élősúlyban 28—31 frtig, *hízott tarka ökörért* 27—31 frtig. *Fejős tehén,* magyar fajta 65—85 frtig, arka 75—160 frtig darabonként. *Élő borju* 1 kgr., élősúlyért fizetnek minőség szerint 26—37 frt. *Vágott borju* 1 klgr. hussúlyért fizetnek 42—58 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 13—20.00 frt, *feljavított juh* 11.—13. frt, *kiverő juh* 8—10. frt.

Sertésvásár. (Köbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 320—380 kilogr. nehéz sertésért 44—46 kr, *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 42—43 kr.

Baromfivásár. *Lud* páronként 3.00—6.00 krig, *kaeca* 1.80—3.50 krig, *tyuk* 1.10—1.40 krig, *csirke* 50—1.20 krig, *kappan* 1.90—2.80 pulyka 3.50—5.00 krajezárig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.10—2.90 frt, *muhar* 2.40—2.60 frt, *zsupszalma* 1.70—2.00 frt, *alomszalma* 1.10—1.60 frt.

Vegyesek. *Tojás* forintonként 50—55 darab. *Szalonna* 45—48 kr. *Vaj* Ia. 80—160 kr., *Ila.* 70—120 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz* sárga csurgatott 26—30 kr. *Viaszk* 1.45—1.65 kr.

Mütrágyák. *Thomas-salak* 22—25% 2.80—3.40 frt. *Kálitrágya* 20—22% 2.75—3.00 frt. *Vasgálicz* Ia. 3.40—3.75 frt, *Vasgálicz* *Ila.* 2.75—3.25 frt. *Rézagálicz* 24.—25.— frt. (100 krgként 50 kgos Budapest.)

ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Geza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rabinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szonyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szonyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kinstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltébbek

☛ Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek. ☛

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor

több mint 40 év óta a legtöbb istállóban használatban és a gyáhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelő-képesség fokozása céljából.
Egy dobozzal 70 kr., fél dobozzal 35 krajczár. Valódi csak akkor, ha a fenti védjeggyel van ellátva. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Főraktár:

Kwizda Ferencz János

csász. és kir. osztr.-magyar és román királyi udvari szállító kerületi gyógyszerárban, Korneuburg, Bécs mellett.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, csász. és kir. udvari és hadsereg szállító
BUDAPEST, II. ker. Lánchid-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányu fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangu czimbalmaikat.
Közégségi és tűzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek. Régi hangszerek becsereztetnek. Erős orgonahangu harmonikákból külön árjegyzék kérendő.

Iskola hegedűk 3fr-től felfelé.

Közégségi dobok

ÓRAK ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltek.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legelőkeletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legelőkeletesebb permetezőgép a Vermorel-féle

„ECLAIR“

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

Knittelfeldi la jegeczes azurin 1 frt 25 kr. klgija

„Rézgálic“ 30 frt métermázsánként.

„Raffiaháncs“ 56 kr. kilogrammja.

Ajánlunk

mindennemű: **vasneműeket, mérlegeket, mezőgazdasági-gépeket, zsákokat és ponyvákat, szalonát és zsirt, állatorvosi gyógyszereket** stb. stb.

☛ Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk. ☛

Magy. kir. államvasutak menetrendje.

Érvényes 1896. évi május hó 1-től.

A vonatok indulása Budapest nyugoti pályaudvarról.

Délrelett				Délután			
vonat szám	óra	percz	vonat neve	vonat szám	óra	percz	vonat neve
1702	1	30	k. e. v.	6104	12	05	sz. v.
1102	2	35	"	136	12	15	"
124	5	40	sz. v.	1146	12	55	"
166	5	55	"	176	1	05	"
6012	6	15	v. v.	104	2	—	gy. v.
1110	6	30	ost. e. v.	178	2	05	sz. v.
6102	6	40	sz. v.	126	2	20	h. gy. v.
168	6	50	"	704	2	30	gy. v.
1402	7	30	gy. v.	144	2	45	sz. v.
106	8	—	"	6106	2	55	"
170	8	05	sz. v.	6014	3	40	v. v.
708	8	15	gy. v.	189	4	—	sz. v.
712	8	30	sz. v.	138	4	25	"
1142	8	40	"	716	4	35	"
116	9	15	"	1188	5	—	"
172	9	50	"	108	5	50	luxus v.
1174	11	55	"	1148	6	—	sz. v.
				182	6	10	"
				140	6	30	"
				710	7	—	"
				1190	7	10	"
				128	7	45	"
				184	7	55	"
				1150	8	05	"
				218	9	05	toh. v.
				186	9	25	sz. sz.
				118	9	35	sz. v.
				1706	10	05	"
				714	10	40	ost. e. v.
				1406	11	—	"
				152	11	20	"

1 Közlekedik minden szombaton
2 " " kedden
3 " " vasárnapon

4 Közlekedik ünnep- és vasárnapon
5 " " minden szerdán

A vonatok érkezése Budapest nyugoti pályaudvarra.

Délrelett				Délután			
vonat szám	óra	percz	vonat neve	vonat szám	óra	percz	vonat neve
1101	1	15	k. e. v.	1141	12	30	sz. v.
1701	2	10	"	1173	12	55	s
161	4	40	sz. v.	703	1	25	gy. v.
1705	5	30	ost. e. v.	175	1	40	sz. v.
163	5	40	sz. v.	103	1	50	gy. v.
151	6	05	"	177	2	55	sz. v.
146	6	20	"	135	3	30	"
195	6	15	"	6103	3	40	"
709	6	45	"	1187	4	45	"
217	7	05	iv. sz. sz.	1145	5	30	"
197	7	35	sz. v.	179	5	45	"
117	7	45	"	115	5	55	"
1191	7	55	"	711	6	50	"
139	8	10	"	181	7	—	"
1011	8	20	v. v.	6013	7	10	v. v.
713	8	30	sz. v.	707	7	40	gy. v.
169	8	50	"	1189	7	50	sz. v.
127	9	—	"	125	8	05	"
715	10	25	"	105	8	45	gy. v.
171	10	40	"	183	8	55	sz. v.
143	10	55	"	6105	9	05	"
				1401	9	15	gy. v.
				109	9	45	ost. e. v.
				185	10	15	sz. v.
				1146	10	25	"
				137	10	35	"
				107	10	50	lux. v.
				123	11	20	sz. v.
				1147	11	50	"

1 Közlekedik minden szombaton
2 " " kedden
3 " " vasárnap

4 Közlekedik ünnep és vasárnap
5 " " minden szerdán

Fényképészeti
műterme!

RAUCH EDE

Budapest,

VIII. ker., József-körút 51. földszint.

Ajánlja magát mindennemű
arczképek készítésére úgy
mint Arczképek Mignon Ste-
fania, Kagyló, Cabinet, Ma-
kart, Boudoir és Pane alak-
ban a legkisebbtől egész
életnagyságig, fekete ésszine-
zett. Megújítások, másolatok,
mindennemű olaj-, pastell-,
aquarell-képek, rajzolatok,
könyvmások, szobrok vagy
bármely más képek után stb.

Pillanatnyi fényképezés.

Különlegességek: gyermek-
arczképek, épületek, tájak és
ipartárgyak fényképezése stb.,
stb. Mindennemű munkák
amateur fényképészek
részére.

Törleszt. kölesön
földbirtokokra.

Legmagasabb költsön a valódi becs-
érték alapján 20-60
év közti időre
készenben. Bir-
okos felmondhat
bármikor, pénz-
intézet nem mondhat fel. Cse-
kely kamattal tőke is törleszt-
tetik. Lebonnyítás 14 nap
alatt.

Semmi előleges költség.
Minden felvilágosítás díj-
talan. Beküldendő csak a
telekkönyvi kivonat, katasz-
teriv. Konvertálás bélyeg- és
illetékmentes. Cím:

Ingtalan- és Jelzálog-
Forgalmi-Intézet.

Budapest, Váci-körút 39. sz.
Legnagyobb Ingatlan és Jel-
zálog-Forgalmi-Intézet a
monarchiában egyedüli, mely
hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól
ajánlva van.

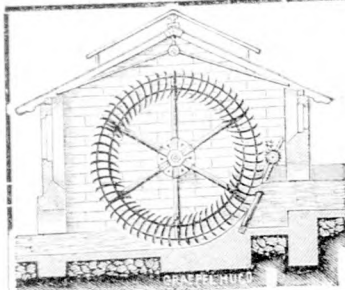
Kossuth-Emlék.

Emlékkönyv Kossuth Lajos éle-
téről és szerepléséről 18 képpel.

Írta: Clair Vilmos.

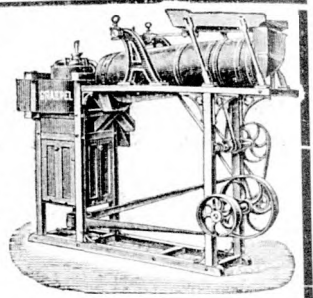
A Kossuth-Emlék tartalma:
1. Kossuth Lajos élete. 2.
Kossuth a szabadságharc-
ban. 3. Kossuth otthona. 4.
Kossuth családja. 5. Kossuth
nótája. 6. Adomák Kossuth
életéből. 7. Kossuth gyerme-
kei a fogságban. 8. Kossuth
kezeirása. **Ára 25 kr.**

Megrendelhető az összeg bekül-
dése mellett a „Független Ujság”
kiadóhivatalában.

Vizikerekek, turbinák, gőzgépek,
gőzkazánok minden nagyságban őrlő-
malmok és egyéb ipartelepek üzeméhez

Őrlőmalmok, vámmalmok
berendezését és átalakítását a legjobb rend-
szer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső váci-ut 46. szám.

Árjegyzék kérésre ingyen és bérmentve.

Kurcz Lipót és Társa

photocznikografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografikailag legrészebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

A budapesti

gyapju-aukcziók

ez idei első sorozata július hó 8-án megindult. Árverési raktár gyanánt a m. kir. államvasutak dunaparti tehérpályaudvarának egy helyisége szolgál. Az ezen raktárba czimzett és szeptember hó 30-ig eladott gyapjuk után sem raktárbér, sem raktárhoz való szállítási beraktározási és mérlegelési díj nem számíttatik. Azonfelül ezen gyapjak szállítási díjkezdvevényekben is fognak részesülni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál

HELLER M. és Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Csak 2 frt 60 kr!

Nickel rem. erős zsebóra, szépen díszített tokkal másodpercz mutatóval 2 frt 60 kr. nickel rem. zsebóra, zománcz-számlappal másodpercz mutatóval, minden 25—30 órában felhuzandó, kitéhető szerkezetű 3 frt 20 kr., nickel rem. zsebóra, művészileg vésett tokkal, másodpercz mutatóval, legfinomabb 4 frt 10 kr. — Tula rem. zsebóra 5 frt. Mindez egyedül

KUN IMRE,

műorás- és ékszerésztől szerezhető be

Budapest, Dob-utca 72.

Minden arany- és ezüstáru hallatlan olcsó áron, 5 pár nehéz ezüst evőeszköz 7 frt, 14 karátos aranygyűrűk 2 frt 40 és fele. Arany női rem.-óra 13 frt és fele. Ezüst rem. zsebóra 6 frt, kettős fedéllel 8 frt és fele. Arany gyermekfülbevaló 1 frt 60 és fele. Ezüst láncok 2 frt és fele. Ebresztő óra 2 frt. A nálam vásárolt áruk jószágáért és valódiságáért **10 évi írásbeli jótállást** nyújtok. Javítások 2 évi jótállással. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megjelent és lapunk kiadóhivatalánál megrendelhető:

Honfoglaló őseink históriája

(Magyarország ezredéves története).

Írta: ALPÁRI LAJOS.

A mű röviden és érdekesen tárgyalja Magyarország ezredéves történetét, melyet minden magyar ember, kell, hogy ismerjen. A szöveget 8 szép nagy kép díszíti.

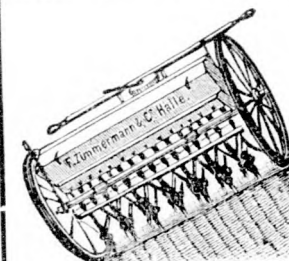
A Független Ujság előfizetői 20 krért, nem előfizetők 25 krért rendelhetik meg.

LOUIS FEDOR

nemzetközi gépcsarnoka

NYIREGYHÁZÁN.

Ajánlja felülmúlhatatlan Zimmermann-féle sor- és szőrvetőgépeit, hegyes és sík talajra. Sack- és más rendszerű egy-, kettős és hárombarázdas aczéleket, boronák, sima szeges, gyűrűs, Cambridge és Croskill hengereit. Szerszámok, répvágók legkülönbözőbb kivitelben.

Daráló-gépek, 49

petroleum-motorait,

és

lőherecséplőgépeit.